

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Факультет управління

Кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

Силабус

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (логопедична)

освітньо-професійна програма Інклюзія в освіті

спеціальність 016 Спеціальна освіта

спеціалізація 016.01 Логопедія

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри логопедії
та інноваційних технологій в інклюзії
Протокол № 1 від “15” січня 2025 р.

2024 – 2025 навчальний рік

1. Загальна інформація	
Назва практики	Виробнича практика (логопедична)
Викладач (-і)	Джус О.В. http://surl.li/phkfx Ленів З.П. http://surl.li/phkzi Лукачович Г.О. http://surl.li/phkhk
Контактний телефон викладача	+38-068-104-5000, +38 067-726-4941 +38-099-049-46-84
Е-mail викладача	oksana.dzhus@pnu.edu.ua zorianana.leniv@pnu.edu.ua, halyna.lukachovych@pnu.edu.ua
Формат практики	Очний (онлайн за наявності погодження)
Обсяг практики	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Консультації узгоджувати	Останній понеділок місяця: 16.00-17.00 108 а ГК або http://surl.li/phhxn – Джус О.В Остання п'ятниця місяця : 16.00-17.00. https://meet.google.com/yve-ewoa-grm - Ленів З.П. Остання середа місяця, 15.30-17.00 https://meet.google.com/ecv-sviz-vfz Лукачович Г.О.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/8406
2. Анотація	
<p>Виробнича практика (логопедична) спрямована на формування мотиваційної та діяльнійсної складової готовності до здійснення професійної діяльності, що досягається через аналіз здобувачами вищої освіти логопедичної документації на дітей, відвідування логопедичних занять (фронтальних, індивідуальних) та їх подальший аналіз; організацію, планування і проведення корекційної роботи з дітьми з порушеннями мовлення під керівництвом вчителя-логопеда та інших спеціалістів; проведення контрольних корекційних занять; виконання завдань логопедичних обстежень; аргументування вибору навчальних програм і напрямків надання логопедичної допомоги; визначення переліку адаптаційних пристосувань та реабілітаційних заходів для кожної конкретної дитини або групи дітей; виготовлення дидактичного матеріалу для логопедичної роботи; спостереження за освітньо-виховним процесом у закладі освіти та включенням в організацію та проведення цього процесу</p>	
3. Мета та завдання практики	
<p>Мета: розширення та систематизація та закріплення у здобувачів другого (магістерського) рівня освіти професійних компетентностей у сфері діагностики стану розвитку мовлення та планування логопедичних стратегій формування мовлення дітей із особливими освітніми потребами; Завдання: оволодіння практичними навичками корекційної роботи з подолання або мінімізації труднощів в осіб з системними порушеннями мовлення первинного чи вторинного генезу; формування управлінських компетентностей у сфері керівництва та контролю за змістом та ефективністю інклюзивних/спеціальних/корекційно-розвиткових послуг; розвиток здібностей до самоосвіти, саморозвитку, самореалізації, самопрезентування та рефлексії, формування наукового підходу до практичної роботи.</p>	
4. Програмні компетентності та результати практики	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>	

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у закладах дошкільної і загальної середньої освіти в умовах інклюзивного освітнього середовища

з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері інклюзії в освіті.

СК-11. Здатність планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження у сфері інклюзії в освіті.

Результати навчання:

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості інклюзії в освіті на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань реалізації інклюзії в освіті, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

5. Організація і зміст практики

Обсяг практики

Вид практики

Загальна кількість годин

Виробнича практика		180	
Ознаки практики			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
2	Спеціальна освіта	1	Нормативна
План проходження практики			
Вид роботи			Год.
Настановча конференція.			1
Прибуття на базу практики.			1
Скласти індивідуальний план роботи практиканта (в щоденнику практики). Вести щоденник практики.			1
Відвідування логопедичних/корекційних занять з конспектуванням.			20
Складання протоколів спостереження за логопедичними заняттями.			5
Створення логопедичної гри і її апробації на заняттях.			5
Проведення логопедичної діагностики і заповнення мовленнєвої карти для двох дітей з порушеннями мовлення.			15
Написання психолого-педагогічної характеристики на двох дітей дошкільного/молодшого шкільного віку з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу на базі практики.			10
Написання логопедичної характеристики на двох дітей дошкільного/молодшого шкільного віку з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу на базі практики.			10
Складання індивідуального плану логопедичної роботи на двох дітей дошкільного/молодшого шкільного віку з порушенням мовленнєвого розвитку, що отримує корекційну допомогу на базі практики.			10
Розробити та провести 2 консультації для батьків на основі проведених діагностик. Проаналізувати їх.			5
Розробка логопедичної гри.			5
Складання 8 конспектів занять.			30
Проведення 8 логопедичних занять та їх аналіз (з фото-відео матеріалами).			8
Виконання індивідуального завдання (дослідження для магістерської роботи)			10
Написання тез і статті, розробка презентації та доповіді на конференцію.			10
Проходження курсів			5
Розробка паспорту логопедичного кабінету та пропонування заходів зі створення безпечного, здоров'язберезувального та ефективного освітнього середовища			2
Розробка схеми управлінського контролю за змістом та ефективністю діяльності вчителя-логопеда, команди супроводу.			2
Проведення аудиту доступності закладу освіти (фізичний, інформаційний).			10
Вивчення та аналіз портфоліо вчителя-логопеда та розробка власного для майбутнього працевлаштування. Складання план власної самоосвіти. Складання та оформлення власного резюме (CV).			5
Складання звіту.			2
Створення презентації про проходження виробничої практики.			2
Оформлення і підписання документації практики.			1
Завантаження матеріалів практики на googledrive (гугл диск кафедри).			1
Здача у одному файлі заповненого вручну щоденника практики з підписом, печатками керівника (директора) і відгуком та підписом вчителя-логопеда (чи консультанта ІРЦ, терапевта мови і мовлення, вчителя-дефектолога, логопеда, дефектолога), характеристики від керівника Базы практики (директора) з підписом			2

і печаткою, звіту з підписом здобувача освіти з QR-кодом на googledrive, на кафедру логопедії та інноваційних технологій в інклюзії.				
Захист практики.		2		
		Заг.: 180		
6. Система оцінювання практики				
Загальна система оцінювання практики	Рейтингова оцінка	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
	90-100	А (відмінно)	відмінно	зараховано
	81-89	В (дуже добре)	добре	
	70-80	С (добре)	добре	
	60-69	D (задовільно)	задовільно	
	50-59	Е (достатньо)	задовільно	не зараховано
	26-49	FX	незадовільно	
25 і менше	F	незадовільно		

Вимоги до документації практики	<p><i>Щоденник практики</i> (надрукований книжечкою, заповнений вручну, (але для онлайн – з друкованим текстом) без граматичних, лексичних, орфографічних помилок з необхідними підписами і печатками, шаблон є на дистанційці, надрукований варіант на кафедрі).</p> <p><i>Протоколи спостереження за логопедичними заняттями на кожне відвідане заняття</i> (шаблон і приклад заповнення є на платформі дистанційного навчання, або друкований можна взяти на кафедрі та скопіювати. Можна заповнити вручну і просканувати чи якісно сфотографувати та вантажити у pdf форматі, або заповнити у MS word. Вантажиться на гугл диск кафедри в папку і називаєте <i>Протокол1.doc (docx)</i> чи <i>.pdf</i>, <i>Протокол2 .doc (docx)</i> чи <i>.pdf</i> і так далі).</p> <p><i>Мовленнєва карта</i> (шаблон, інструкція, матеріали для обстеження є на платформі дистанційного навчання, або друкований варіант шаблону можна взяти на кафедрі та скопіювати. Можна заповнити вручну і просканувати чи якісно сфотографувати та вантажити у pdf форматі, або заповнити у MS word. Вантажиться на гугл диск кафедри в папку і називаєте <i>Мовленнєва карта1.doc (docx)</i> чи <i>.pdf</i>, <i>Мовленнєва карта2.doc (docx)</i> чи <i>.pdf</i> для двох дітей.</p> <p><i>Психолого-педагогічна характеристика</i> (пишеться на основі діагностики і заповненої мовленнєвої карти, шаблон і приклад заповнення є на платформі дистанційного навчання, або друкований можна взяти на кафедрі та скопіювати. Вантажиться на гугл диск кафедри в папку і називаєте <i>Психолого-педагогічна характеристика1.doc (docx)</i> чи <i>.pdf</i>, <i>Психолого-педагогічна характеристика2.doc (docx)</i> чи <i>.pdf</i>))</p> <p><i>Логопедична характеристика</i> (пишеться на основі діагностики і заповненої мовленнєвої карти, шаблон і приклад заповнення є на платформі дистанційного навчання, або друкований можна взяти на кафедрі та скопіювати. Вантажиться на гугл диск кафедри в папку і називаєте</p>
---------------------------------	--

<p>Вимоги до документації практики</p>	<p><i>Логопедична характеристика1.doc (docx) чи .pdf, Логопедична характеристика2.doc (docx) чи .pdf.</i> <i>Індивідуальний план логопедичної роботи</i> (на платформі дистанційного навчання є шаблон і зразок. Називаєте <i>Індивідуальний план логопедичної роботи1.doc (docx) чи .pdf, Індивідуальний план логопедичної роботи2.doc (docx) чи .pdf</i>)). <i>2 консультації для батьків на основі проведених діагностик та їх аналіз</i> (на платформі дистанційного навчання є шаблон. Називаєте <i>Консультація1.doc (docx) чи .pdf і Консультація 2.doc (docx) чи .pdf</i>) <i>Логопедична гра</i> (вимоги, алгоритм створення, шаблон, ресурси картинок, приклади є на платформі дистанційного навчання. Створюєте в Canva чи іншій подібній платформі або в Powerpoint). Гра має містити назву, мету, хід гри (з варіантами), бути логопедичною і вашою авторською, без використання штучного інтелекту. У документі гри робите посилання на платформу, де ви її створили, додаєте доступ за посиланням) <i>Логопедична граНАЗВА.pptx чи .pdf</i>). <i>8 розширених конспектів логопедичних занять з усіма дидактичними матеріалами до них та аналізом</i> (на платформі дистанційного навчання є пояснення структури заняття та гугл форма, яку ви заповнюєте і вам на електронну пошту прийде посилання на створений документ <i>попереднього</i> конспекту, де буде видно структуру заняття (Тема, Мета, Завдання корекційні, виховні, освітні, Обладнання і матеріали, Хід заняття, Вступна частина, Основна частина, Заключна частина, Домашнє завдання з іграми, вправами, завданнями) і покликання на ресурси, де можна взяти матеріали для завдань та ігор. Коли заповнюєте форму, враховуєте пояснення, вам прийде на пошту посилання на документ, просите доступ на редагування, керівник перегляне і дає доступ. Вантажите цей документ в свою папку на диску кафедри та продовжуєте редагувати. Кожен конспект заняття має містити папку з дидактичними матеріалами до нього, фото-відеоматеріали проведення цього заняття, (для онлайну – відеозапис цього заняття, який ви записуєте). Називаєте <i>Конспект1_Прізвище, Конспект2_Прізвище</i> і так далі. <i>Паспорт логопедичного кабінету, Аудит доступності закладу освіти (фізичний, інформаційний), Портфоліо. План власної самоосвіти. Резюме (CV)</i> відповідно називаєте документ, на платформі дистанційного навчання є шаблони. <i>Індивідуальне завдання</i> (проведення досліджень, відповідно називаєте документ). <i>Тези, презентація, доповідь</i> (на платформі дистанційного вимоги, шаблони. Тему вибираєте відповідно до магістерської роботи чи її розділу). <i>Звіт</i> (на платформі дистанційного навчання є вимоги і зразок, який ви доповнюєте власними розробками і висновками), відповідно називаєте. <i>Презентація</i> (на платформі дистанційного навчання є шаблон), відповідно називаєте.</p>																																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="419 1736 475 1839">№</th> <th data-bbox="475 1736 1348 1839">Вид роботи</th> <th data-bbox="1348 1736 1444 1839">Вага оцінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="419 1839 475 1877">1</td> <td data-bbox="475 1839 1348 1877">Особиста участь в настановній конференції.</td> <td data-bbox="1348 1839 1444 1877">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 1877 475 1915">2</td> <td data-bbox="475 1877 1348 1915">Правильно заповнений Щоденник практики .</td> <td data-bbox="1348 1877 1444 1915">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 1915 475 1989">3</td> <td data-bbox="475 1915 1348 1989">Протоколи спостереження за логопедичними заняттями на кожне відвідане заняття (мін.2).</td> <td data-bbox="1348 1915 1444 1989">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 1989 475 2027">4</td> <td data-bbox="475 1989 1348 2027">2 мовленнєві карти.</td> <td data-bbox="1348 1989 1444 2027">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 2027 475 2065">5</td> <td data-bbox="475 2027 1348 2065">2 психолого-педагогічні характеристики.</td> <td data-bbox="1348 2027 1444 2065">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 2065 475 2103">6</td> <td data-bbox="475 2065 1348 2103">2 логопедичні характеристики.</td> <td data-bbox="1348 2065 1444 2103">5</td> </tr> </tbody> </table>	№	Вид роботи	Вага оцінки	1	Особиста участь в настановній конференції.	1	2	Правильно заповнений Щоденник практики .	5	3	Протоколи спостереження за логопедичними заняттями на кожне відвідане заняття (мін.2).	3	4	2 мовленнєві карти.	5	5	2 психолого-педагогічні характеристики.	4	6	2 логопедичні характеристики.	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="419 1736 475 1839">№</th> <th data-bbox="475 1736 1348 1839">Вид роботи</th> <th data-bbox="1348 1736 1444 1839">Вага оцінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="419 1839 475 1877">1</td> <td data-bbox="475 1839 1348 1877">Особиста участь в настановній конференції.</td> <td data-bbox="1348 1839 1444 1877">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 1877 475 1915">2</td> <td data-bbox="475 1877 1348 1915">Правильно заповнений Щоденник практики .</td> <td data-bbox="1348 1877 1444 1915">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 1915 475 1989">3</td> <td data-bbox="475 1915 1348 1989">Протоколи спостереження за логопедичними заняттями на кожне відвідане заняття (мін.2).</td> <td data-bbox="1348 1915 1444 1989">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 1989 475 2027">4</td> <td data-bbox="475 1989 1348 2027">2 мовленнєві карти.</td> <td data-bbox="1348 1989 1444 2027">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 2027 475 2065">5</td> <td data-bbox="475 2027 1348 2065">2 психолого-педагогічні характеристики.</td> <td data-bbox="1348 2027 1444 2065">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="419 2065 475 2103">6</td> <td data-bbox="475 2065 1348 2103">2 логопедичні характеристики.</td> <td data-bbox="1348 2065 1444 2103">5</td> </tr> </tbody> </table>	№	Вид роботи	Вага оцінки	1	Особиста участь в настановній конференції.	1	2	Правильно заповнений Щоденник практики .	5	3	Протоколи спостереження за логопедичними заняттями на кожне відвідане заняття (мін.2).	3	4	2 мовленнєві карти.	5	5	2 психолого-педагогічні характеристики.	4	6	2 логопедичні характеристики.	5
№	Вид роботи	Вага оцінки																																									
1	Особиста участь в настановній конференції.	1																																									
2	Правильно заповнений Щоденник практики .	5																																									
3	Протоколи спостереження за логопедичними заняттями на кожне відвідане заняття (мін.2).	3																																									
4	2 мовленнєві карти.	5																																									
5	2 психолого-педагогічні характеристики.	4																																									
6	2 логопедичні характеристики.	5																																									
№	Вид роботи	Вага оцінки																																									
1	Особиста участь в настановній конференції.	1																																									
2	Правильно заповнений Щоденник практики .	5																																									
3	Протоколи спостереження за логопедичними заняттями на кожне відвідане заняття (мін.2).	3																																									
4	2 мовленнєві карти.	5																																									
5	2 психолого-педагогічні характеристики.	4																																									
6	2 логопедичні характеристики.	5																																									

	7	2 індивідуальних плани логопедичної роботи .	5
	8	2 консультації для батьків відповідно до проведеної діагностики.	5
	9	Логопедична гра .	10
	10	8 розширених конспектів логопедичних занять з усіма дидактичними матеріалами до них (з фото і відеоматеріалами) та аналізом.	20
	11	Паспорт логопедичного кабінету	5
	12	Аудит доступності	5
	13	Портфолію, план самоосвіти, резюме	3
	14	Тези, презентація, доповідь .	5
	15	Індивідуальне завдання (дослідження).	5
	16	Звіт.	2
	17	Презентація.	2
	18	Особиста участь в конференції захисту виробничої практики, доповідь з демонстрацією презентації.	10
	Всього:		100

До 10 балів додатково за курси, які пройшли під час практики. Додатковий бал за поширення відео з вправами та завданнями в соціальних мережах з позначкою/тегом кафедри.

Умови допуску до підсумкового контролю	Завантажені вчасно матеріали практики на googledrive (гул диск) кафедри; здані вчасно: заповнений вручну щоденник з підписом, печатками керівника (директора) і відгуком та підписом вчителя-логопеда (або консультанта ІРЦ, терапевта мови і мовлення, вчителя-дефектолога, логопеда, дефектолога), характеристика від керівника Базы практики (директора) з підписом і печаткою звіту з підписом здобувача освіти з QR-кодом на googledrive на кафедрі логопедії та інноваційних технологій в інклюзії.
Підсумковий контроль	Контроль за проходженням студентами практики покладається на керівника від кафедри Університету. Підсумки практики підбиваються на звітній конференції (після представлення звітної документації, публічної презентації підсумків практики перед комісією, яка складається із керівників від баз практики Університету). Практика оцінюється комісією кафедри, враховуючи пропозиції керівників практики від базової установи та від кафедри, результати захисту методичних матеріалів, виконання завдань практики, підсумків практики, самооцінку студента. Розрахунок рейтингових балів відбувається шляхом накопичення поточних балів за кожне виконане завдання.

7. Політика практики

Академічна доброчесність: Здобувач освіти має самостійно виконати завдання (створення логопедичної гри, конспектів занять, індивідуального плану логопедичної роботи та ін.) без використання штучного інтелекту. Якщо здобувач освіти користується інтернет-джерелами і літературою, то має робити посилання на них. Крім того, виконані завдання мають містити власні завдання і мінімум 5 посилань.

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

- [Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної](#)

[доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».](#)

➤ [Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».](#)

➤ [Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.](#)

➤ [Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.](#)

➤ [Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.](#)

➤ Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять:

Здобувач повинен вчасно приходити на конференції, на практику.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується [«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” \(введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019\) \(див. стор. 4.\)](#). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

Неформальна освіта:

Додатковий бал до 10 балів за проходження курсів.

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

Coursera, Prometheus, Edera, Futurelearn, ВУМ, Дія, Всеосвіта, Наурок, Освіторія, ua.udemy та ін.

8. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Гаврилова Н.С. Порушення фонетичного боку мовлення у дітей: Монографія. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. 95 с.
2. Гінжелюк О. В. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [р], [р] дітей дошкільного віку: навч.-метод. посіб. / О. В. інжелюк, О. В. Дідусенко, Л. О. Федорович; за наук. ред. Л. О. Федорович. 2-ге вид., виправ, та доповн. Запоріжжя:ТОВ "ЛПКС" ЛТД. 172 с.
3. Дорошенко С. О. Конспекти логопедичнихзанять із навчання правильної вимови звуків [л], [л'] дітей дошкільного віку: навч.-метод. посіб. / С. О. Дорошенко, І. В. Кацька, Л. О. Федорович; за наук. ред. Л. О. Федорович. 2-ге вид., виправ. та доповн. ТОВ "ЛПКС" ЛТД. — 184 с. Запоріжжя:
4. Федорович Л. Постановка звуків у вимові дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. ЛПКС. 2021 124 с.
5. Комплексна оцінка розвитку дитини з мовленнєвими порушеннями: навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед.ун-т імені Павла Тичини, Ф-т дошкільної та спец. освіти; уклад. Л. А. Черніченко. – Умань: Візаві, 2022. – 142 с.
6. Лукачович Г. О. Теоретичні засади опанування лексиною природничого змісту дошкільниками із загальним недорозвиненням мовлення. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 50. Том 1. С.119-124. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50.1.25>
7. Мазур Н. В. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [с], [с'], [з], [з], [4], [ц], [дз], [дз] дітей дошкільного віку: навч.-метод. посіб. / Н. В. Мазур, В. М. Романенко, Л. О. Федорович; за наук. ред. Л. О. Федорович. 2-ге вид., виправ. та доповн. - Запоріжжя: ТОВ "ЛПКС" ЛТД. – 388 с.
8. Малярчук А. Я. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів К.: Літера ЛТД, 2008. 336 с.

9. Олефір О.І. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [ш], [ж], [ч], [дж] та звукосполучення (шч) дітей дошкільного віку: навч.-метод. посіб. / О. І. Олефір, А. В. Патинка, Л. О. Федорович; за наук. ред. Л. О. Федорович. 2-ге вид., вип. та доповн. Запоріжжя: ТОВ "ЛПКС" ЛТД. – 272 с.
10. Психолінгвістичні дидактичні технології діагностики і подолання мовленнєвих порушень у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення : навчально-методичний посібник / Е. Данілавичюте, Л. Трофименко, В. Ільяна, Ю. Рібцун, З. Мартинюк, Г. Грибань. – Інститут спеціальної педагогіки і психології НАПН України, 2022. – 847 с.

Додаткова

11. Гаврилова Н.С. Прийоми постановки звуків мовлення. *Rodzina centrum swiata.* / Pod redakcja naukowa Urzuli Grucy-Miasik. Rzeszow: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014. Str. 331-339.;
12. Гаврилова Н.С. Постановка голосних звуків мовлення –о-, -у- у дітей. Науково-методичний журнал «Логопедія». – 2013 р. - №4. – С. 14-26.
13. Гаврилова Н. Методика формування та стимуляції вимови фонем. Актуальні питання корекційної освіти. Вип. 13. 2019. С 18-36.
14. Гаврилова Н. С. Методика постановки звука -и- Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія : Соціально-педагогічна. 2013. Вип. 23(2). С. 172-178. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_sp_2013_23\(2\)_25](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_sp_2013_23(2)_25)
15. Гаврилова Н. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОЇ АРТИКУЛЯЦІЇ ФОНЕМИ [Р] Актуальні питання корекційної освіти. Вип. 16 .Том 1. 2020
16. Гаврилова Н.С. Методика корекції порушень артикуляційної моторики кінестетичного типу Актуальні питання корекційної освіти Випуск №10. 2018.
17. Галущенко В., Хлебнікова К. Особливості роботи педагогів в спеціальному закладі компенсуючого типу з дітьми з порушеннями мовлення. *The 4 th International scientific and practical conference. Modern research in world science.* July 10-12, Lviv, Ukraine. 2022 С. 484–490.
18. Галущенко В., Морозова Г. Особливості застосування вправ моторної компенсації розвитку дітей логопедичної групи з тяжкими порушеннями мовлення. *The 4 th International scientific and practical conference. Modern research in world science.* July 10-12, Lviv, Ukraine. 2022С. 252–258.
19. Данілавичюте, Е. А. Нейродинамічна основа моделювання мовлення та дрібної моторики в контексті комплексної технології надання допомоги при ДЦП. *Особлива дитина: навчання та виховання.* № 4. 2015. С. 8–16
20. Індивідуальна освітня траєкторія та індивідуальний навчальний план: що це і для кого [Електронний ресурс]. 2022. Режим доступу до ресурсу: <https://nus.org.ua/bez-rubryky/indyvidualna-osvitnya-trayektoriya-ta-indyvidualnyj-navchalnyj-plan-shho-tse-i-dlya-kogo/>.
21. Калініченко І.О. Любити і допомагати: путівник для батьків дітей з інтелектуальними порушеннями: навчально-методичний посібник. Полтава: ПОШПО, 2018. 88 с.
22. Квітка Н.О., Лапін А.В. Технології корекційно-розвивальної роботи в інклюзивному навчальному закладі: позаурочний час. Київ, 2020. 156 с.
23. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Навчання дітей з особливими освітніми потребамив інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304с.
24. Книга взаємозв'язку між учителем-логопедом і вихователем логопедичної групи. Середній дошкільний вік : навчальний посібник / О.М. Ляшенко, Н.О. Сич, Т.А. Малюченко та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2022. 80 с.
25. Логопедія: Підручник для вищої школи. За ред. М. К. Шеремет. К.: «Слово», 2018. 376 с
26. Лопатинська Н.А. Системний підхід до нейрологопедичної діагностики комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку із різними типами мовленнєвого дизонтогенезу. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки).* 2019. Вип. 15 (2020). С. 130-144.

27. Лопатинська Н. А. Сучасні нейротехнології у логокорекційній діяльності дітей дошкільного віку із різними типами мовленнєвого дизонтогенезу. Колективна монографія. Корекційно-реабілітаційна діяльність в сучасному освітньому просторі : монографія / за заг. ред. О.В.Боряк, Т.М. Дегтяренко. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 257 с. С. 162–183.
28. Ленів З. П., Сушко О.І. Практичні аспекти формування ручного праксису в дітей із порушеннями мовлення. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія*. 2012. Вип. 21. С. 158-161. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_019_2012_21_42
29. Лукачович Г. О. Теоретичні засади опанування лексику природничого змісту дошкільниками із загальним недорозвиненням мовлення. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 50. Том 1. С.119-124. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50.1.25>
30. Малярчук А. Я. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів К.: Літера ЛТД, 2008. 336 с.
31. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти / Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О., Данілавичюте Е.А. та ін. Київ, 2021. 24 с.
32. Миронова С. П., Буйняк М. Г. Професійна діяльність та особистість корекційного педагога: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 136 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/5706/Myronova-S.P.-Buiniak-M.H.-Profesiina-dijalnist-ta-osobystist-korektsiinoho-pedahoha.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
33. Миронова С.П., Буйняк М.Г., Гаяш О.В. Методика проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми з порушеннями пізнавальної діяльності: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 172 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/6836/Metodyka-provedennia-korektsiino-rozvytkovykh-zaniat-z-ditmy-z-porushenniamy-piznavalnoi-dijalnosti.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
34. Мілевська О.П. Сутність поняття „логопедичної гімнастики”: сучасний погляд. Актуальні питання корекційної освіти. Вип. 10. 2018.
35. Недозим І.В. Учні початкових класів із розладами аутистичного спектра: навчання та розвиток: навчально-методичний посібник. Харків, 2020. 96 с.
36. Організаційні засади діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі: метод. посіб. / уклад.: О. В. Коган та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 110 с.
37. Омельченко І.М. Методичні рекомендації з організації і проведення корекційно-розвивального навчання школярів із затримкою психічного розвитку: методичні рекомендації. Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка. К., 2019. 59 с.
38. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с.
39. Порадник батькам: практичні рекомендації під час дистанційного навчання дітей з інтелектуальними порушеннями / навчально-методичний посібник /авт.: О. Чеботарьова, Г. Блеч, І. Бобренко, І. Гладченко, О. Мякушко, І. Сухіна, С.Трикоз. За заг. ред. О. Чеботарьової. К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 154 с.
40. Практичні аспекти діяльності інклюзивно-ресурсного центру : методичний посібник / автори-укладачі: О. В. Коган, О. А. Манукян. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2020. 96 с.
41. Прохоренко Л.І., Бабяк О.О., Баташева Н.І., Душка А.Л., Недозим І.В., Омельченко І.М., Орлов О.В. Навчання дітей з порушеннями когнітивного розвитку в умовах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник / за ред. В.В. Засенко, Л.І. Прохоренко. Київ, 2020. 435 с.

42. Рібцун Ю. В. Дитина з порушеннями мовленнєвого розвитку Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с.
43. Рібцун Ю. В. Діалогова взаємодія педагогів та учнів початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення (1-2, 3-4 класи) («Мистецька галузь», «Технологічна галузь») // Стандартизація навчально-методичного забезпечення навчання молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення: навч.-метод. посіб. К. : Ін-т спец. педагогіки і психології ім. М. Ярмаченка НАПН України. 2020. 57 с.
44. Рібцун Ю. В. До питання створення універсальних освітніх програм для дітей з особливими мовленнєвими потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання.* № 1, 2022. С. 53–68.
45. Рібцун Ю.В. Вивчення практичних функцій молодших школярів з особливими мовленнєвими потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання.* № 3, 2021. С. 28–45.
46. Рібцун Ю.В. Реалізація логопсихосинергетичного підходу у формуванні практичних функцій у дітей із заїканням. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету.* 2022.С. 220–224.
47. Рібцун Ю. В. Методичні рекомендації щодо формування фонетико-фонематичної складової експресивного мовлення молодших дошкільників із ЗНМ. *Український логопедичний вісник : зб. наук. пр. – Вип. 1. – 2010. – С. 72–81*
48. Савінова Н. В. С 13 Інклюзивне навчання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з психофізичними порушеннями. Частина 3. (Для змішаної форми навчання) : навчально-методичний посібник / Н. В. Савінова, М. І. Берегова, Д. М. Борулько. Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2022. 184 с.
49. Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з аутизмом в освітньому просторі: навчально-наочний посіб. / Укл: Тетяна Скрипник. Київ, 2015. 63 с.
50. Федорович Л.О., Чубенко О.В. Логопедична робота з дітьми із фонетико- фонематичними порушеннями мовлення: завдання, вправи, ігри. Запоріжжя : ЛПС ЛТД, 2018. 306 с. Федорович Л.О. Логопедичний альбом: навчальний наочний посібник. Запоріжжя: ЛПС ЛТД, 2014. 144 с.

завідувач кафедри, доктор педагогічних наук, професор
кандидат педагогічних наук, доцент
викладач кафедри

Оксана ДЖУС
Зоряна ЛЕНІВ
Галина ЛУКАЧОВИЧ